

ÚVODNÍK Milí čitatelia,

čím lepšie budú Európania poznať a chápať práva, ktoré im ako občanom EÚ prislúchajú, tým zodpovednejšie sa budú môcť rozhodovať vo svojom osobnom živote. Zároveň tak bude možné ľahšie oživiť a posilniť participatívnu demokraciu v Európe. Inštitúcie EÚ sa preto rozhodli vyhlásiť rok 2013 za Európsky rok občanov. Aktivity v rámci tohto

európskeho roka by sa podľa možnosti mali konať na miestnej úrovni, so zapojením širokej verejnosti a organizácií občianskej spoločnosti. Európsky hospodársky a sociálny výbor, ktorý je dôležitým medzičlánkom spájajúcim občiansku spoločnosť a európske inštitúcie, bude zohrávať kľúčovú úlohu a iniciovať a uľahčovať pestrú paletu podujatí v súvislosti s európskym rokom. Teší nás, že budeme môcť aktívne podporiť Alianciu Európskeho roka občanov 2013, ktorú vytvorila kontaktná skupina. Tento pracovný orgán EHSV má za úlohu rozvíjať politický dialóg s európskymi organizáciami a sieťami občianskej spoločnosti, a tak podnecovať a koordinovať zapojenie občianskej spoločnosti do celeoeurópskej diskusie.

Európsky rok občanov poskytne ľuďom v celej Európe príležitosť dozvedieť sa viac o právach a možnostiach, ktoré im ponúka občianstvo EÚ. Do centra pozornosti sa dostanú všetky politické, hospodárske, sociálne, občianske a kultúrne aspekty európskeho občianstva. Bude sa diskutovať o prekážkach, ktoré bránia občanom plne využívať svoje práva, a dúfajme, že ich táto príležitosť podnieti, aby sa aktívnejšie zapájali do verejných diskusií o európskych otázkach.

Aktívnych, informovaných a angažovaných európskych občanov potrebujeme totiž teraz viac než kedykoľvek predtým. Jednou z najnaliehavejších výziev, ktoré pred nami stoja, je preklenúť priepasť medzi spôsobom rozhodovania na európskej úrovni a európskymi občanmi. Jednou z možností ako to dosiahnuť je vytvárať štruktúrované platformy pre dialóg, vďaka ktorým si európske inštitúcie a vedúci predstavitelia EÚ budú môcť vypočuť a zohľadniť názory občianskej spoločnosti a širokej verejnosti. Okrem toho vzhľadom na súčasnú hospodársku a sociálnu krízu môže byť tento európsky rok takisto dobrou príležitosťou pokúsiť sa znovu získať dôveru verejnosti a podporu pre európsku integráciu.

Ako predseda EHSV by som chcel vyzvať všetkých občanov EÚ a ich organizácie v celej Európe, aby sa pridali k výboru a európskym inštitúciám a využili európsky rok 2013 na presadenie svojich názorov.

Staffan Nilsson
predseda

Írske predsedníctvo Rady EÚ v roku 2013

Rory Montgomery

Bude to už po siedmy raz, čo sa Írsko chopí predsedníckeho žezla v Európskej únii, a zhodou okolností v tom istom čase oslávime aj 40. výročie vstupu Írska do EÚ (1973). Budúci rok bude navyše Európskym rokom občanov, ktorý slávnostne otvoríme v januári v Dubline a ktorý nám poskytne príležitosť porozprávať sa s občanmi v Írsku a v celej EÚ o tom, čo pre nich Európska únia znamená.

Úsilie zabezpečiť rast, stabilitu a zamestnanosť

Írske predsedníctvo sa prioritne zameria na otázky, ktoré sú podľa nás v období veľkých hospodárskych problémov a sociálneho tlaku najdôležitejšie pre budúcnosť Únie a jej občanov – opatrenia na oživenie hospodárstva, ako aj na podporu stability, rastu a zamestnanosti. V snahe vytvoriť pevný základ pre oživenie hospodárstva v EÚ bude nevyhnutné podporovať vytváranie udržateľných pracovných miest a rastu v celej EÚ, obnoviť dôveru v európske hospodárstvo a zaistiť EÚ bezpečný rozpočtový a politický

rámec do budúcnosti. Tešíme sa na spoluprácu s našimi kľúčovými inštitucionálnymi partnermi – Európskou komisiou, Európskym parlamentom, Európskym hospodárskym a sociálnym výborom a Výborom regiónov.

Medzi konkrétne oblasti, ktoré môžu pomôcť zabezpečiť rast, stabilitu a zamestnanosť v Európe a na ktoré sa prednostne zameriame, patrí ďalší rozvoj jednotného trhu a digitálneho hospodárstva, snaha výrazne posilniť obchodné vzťahy EÚ a podpora výskumu a inovácie s cieľom zabezpečiť, že sa Európa stane svetovým lídrom v oblasti inovácie.

Predsedníctvo bude takisto riadiť európsky semester, nový systém EÚ pre koordináciu hospodárskej politiky, pričom sa bude zasadzovať za dosiahnutie konsenzu v súvislosti s reformami, ktoré jednotlivé členské štáty musia uskutočniť.

Okrem toho budeme presadzovať vytvorenie skutočnej bankovej únie, ktorej cieľom bude zaistiť

„Budeme podporovať snahu zaviesť do praxe závery zo zasadnutia Európskej rady v decembri 2012 o prehĺbení hospodárskej a menovej únie.“

Írske predsedníctvo podporí predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya, ktorý robí všetko pre to, aby sa dospelo k dohode. Po dosiahnutí politickej dohody v Rade bude Írsko ďalej spolupracovať s Európskym parlamentom s cieľom vytvoriť potrebný právny rámec pre VFR ako celok a tiež pre množstvo sektorových legislatívnych opatrení, čím sa zabezpečí základ pre programy výdavkov počas obdobia platnosti VFR. Osobitný dôraz budeme klásť na reformu spoločnej poľnohospodárskej politiky a spoločnej rybárskej politiky, program Horizont 2020, kohézne a štrukturálne financovanie, nástroj na prepojenie Európy a ďalšie kľúčové programy EÚ.

Uachtaránacht na hÉireann ar
Chomhairle an Aontais Eorpaigh

Irish Presidency of the Council
of the European Union

eu2013.ie

európskemu bankovému sektoru pevný základ a ktorej súčasťou bude celeoeurópsky dohľad nad bankami, ako aj opatrenia umožňujúce najst primerané riešenia pre banky, ktoré skrachovali a ochrániť vklady zákazníkov. Budeme podporovať snahu zaviesť do praxe závery zo zasadnutia Európskej rady v decembri 2012 o prehĺbení hospodárskej a menovej únie.

Diskusie o viacročnom rozpočte

Pokiaľ ide o budúci rozpočtový rámec, s napätím očakávame, ako sa Európska rada začiatkom budúceho roka vráti k otázke viacročného finančného rámca (VFR).

Spolupráca s EHSV

Predsedníctvo v súčasnosti skúma, ako čo najlepšie využij poznatky skúsenosti EHSV, a chystá sa požiadať výbor o vypracovanie niekoľkých prieskumných stanovísk. Tieto stanoviská budú užitočným príspevkom do diskusií, ktoré budú prebiehať počas nášho predsedníctva. Jednou z oblastí, ktorá má pre EHSV a členské štáty mimoriadny význam, je hospodársky dosah väčšieho využívania energie z obnoviteľných zdrojov na elektrické systémy.

Rory Montgomery, stály predstaviteľ Írska pri Európskej únii

DIARY DATES

24. januára 2013

EHSV, Brusel: Námorné pirátstvo: posilnenie reakcie EÚ

29. januára 2013

EHSV, Brusel: verejná diskusia na tému „Vnútroštruktúrna pomoc pre regióny“

13. a 14. februára 2013

EHSV, Brusel: plenárne zasadnutie EHSV

V TOMTO VYDANÍ

2 Nebojme sa diskutovať!
Rozhovor s Ericom Dacheuxom

3 EHSV žiada, aby EÚ bezodkladne zakročila proti energetickej chudobe

3 Ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií

4 Rozhovor s členkou EHSV Jane Morrice

„Prednostne sa zameriame na oblasti, ako je ďalší rozvoj jednotného trhu a digitálneho hospodárstva, snaha výrazne posilniť obchodné vzťahy EÚ a podpora výskumu a inovácie, s cieľom zabezpečiť, že sa Európa stane svetovým lídrom v oblasti inovácie.“

Participatívna demokracia podporuje občianstvo EÚ

Pozornosťou, ktorú vo svojom návrhu týkajúcom sa Európskeho roku občanov venuje Európska komisia mobilite, sa dostatočne nerieši medzera vo vzťahu medzi obyvateľmi Európy a politickými činiteľmi v Bruseli, domnieva sa člen EHSV Andris Gobiņš, ktorý vypracoval stanovisko výboru k uvedenému tematickému roku.

„Vo výbere sme sa zaoberali otázkou, či je to [mobilita] najlepší možný ústredný prvok Európskeho roka občanov,“ uviedol pán Gobiņš pre EHSV info.

„Európsky rok občanov upriamuje pozornosť na niektoré dosť alarmujúce čísla. Menej ako 30 % občanov EÚ si napríklad myslí, že môžu osobne ovplyvniť rozhodovanie EÚ.“

Vo svojom stanovisku o Európskom roku občanov upriamuje pozornosť na niektoré dosť alarmujúce čísla. Menej ako 30 % občanov EÚ si napríklad myslí, že môžu osobne ovplyvniť rozhodovanie EÚ.

V stanovisku sú tiež uvedené závery z prieskumu Eurobarometra, ktorým sa zistilo, že iba 43 % opýtaných vie, čo znamená byť európskym občanom, pričom iba 32 % sa ich domnieva, že sú dobre alebo veľmi dobre informovaní o svojich občianskych právach v EÚ. EHSV vo svojom stanovisku konštatuje, že tieto čísla by sa dali výrazne zlepšiť.

Pán Gobiņš tvrdí, že európsky rok by bol účinnejší, ak by sa namiesto toho ľuďom priblížil legislatívny proces EÚ prostredníctvom „skutočnej dvojsmernej výmeny informácií“.

Nestačí len poskytovať Európanom informácie o tom, ako Európa funguje. „Potrebujeme dialóg“, uviedol

a poukázal na to, že percento Európanov, ktorí sú skutočne mobilní, je malé. Väčšina z nich zostane žiť a pracovať tam, kde sa narodili. „Nejde tu o vyrábanie televíznych klipov o tom, že „Európa je dobrá“. Oveľa udržateľnejšie výsledky sa dosiahnu vtedy, ak sa bude podporovať transparentnejšia, participatívna demokracia, v ktorej sa budú lepšie naplňovať potreby ľudí.“

Občianska spoločnosť v minulosti odporúčala, aby sa uvedený rok vo väčšej miere zamerával na aktívne a participatívne občianstvo. EHSV aj Európsky parlament poukázali na to, že Lisabonská zmluva vyzýva EÚ, aby nastolila dialóg so svojimi občanmi tým, že bude podporovať výmeny medzi členskými štátmi, ako aj politickými činiteľmi.

„Chceme viac transparentnosti pri prijímaní rozhodnutí“, povedal pán Gobiņš. Internetové prenosy zo schôdzí Komisie a lepší prístup k informáciám pred tým, než bruselská

exekutíva navrhne nejaký právny predpis, sú len niektoré z jeho nápadov, ako zaplniť medzeru vo vzťahu s občanmi EÚ.

Domnieva sa, že toto bola jedna z požiadaviek tvoriacich základ demonstrácií, ktoré v uplynulých týždňoch pritiahli do ulíc státisíce občanov EÚ v krajinách ako Grécko, Portugalsko a Španielsko.

Protestujúci Španieli napríklad nepožadovali „viac peňazí“, ale väčšie pochopenie rozhodnutí, ktoré sú prijímané v ich mene, trvá na svojom názore pán Gobiņš. „Dialóg by mal byť každodenným princípom a základom celého procesu prijímania rozhodnutí.“

Mr Gobiņš

Nebojme sa diskutovať!

Rozhovor s pánom Ericom Dacheuxom, profesorom politickej komunikácie na univerzite Blaise Pascal v Clermonte, ktorý je autorom kníh, ako je napríklad „Komunikačná politika EÚ: neprekonateľná prekážka“ a „Pochopenie diskusie o európskej ústave“.

EHSV info: V minulosti ste viackrát povedali, že politická budúcnosť Európy závisí od zapojenia združení, ktoré ako jediné môžu oživiť diskusiu v Európskej únii a dať novú podobu európskemu projektu.

Eric Dacheux: Toto moje hodnotenie je aktuálnejšie ako kedykoľvek predtým, a to z jedného prostého dôvodu: demokracia znamená, že občanom vládnú občania. Európska demokracia by teda mala byť európska vláda európskych občanov. Avšak, ako ukazujú prieskumy Eurobarometra, občania majú problém považovať sami seba za Európanov. Tí, ktorí sa cítia ako Európania aktívne pôsobia v európskych sieťach združení zameraných na rôzne oblasti, ako je ochrana životného prostredia, ľudské práva alebo klimatické zmeny.

Druhým dôvodom je, že hlasovanie ľudu proti návrhu európskej ústavy nebolo zohľadnené. Výsledkom je čoraz väčšia nedôvera voči európskym elitám, ktoré obetovali európsku demokraciu na oltár európskej správy. Pod zámienkou zefektívnenia verejnej politiky sa ešte viac prehĺbila priepasť medzi EÚ a jej občanmi. V dôsledku toho sa indiferentnosť voči európskej integrácii zmenila na otvorenú nevraživosť.

„Európske elity obetovali európsku demokraciu na oltár európskej správy.“

Aby sme túto situáciu napravili, musíme podporovať rozvoj participatívnej demokracie. Európska komisia musí dokázať, že načúva hlasu občanov. Ak v tomto stroskotá, bude to znamenať koniec demokracie a začiatok európskej technokracie.

Často nariekame, že sa mladí ľudia málo angažujú v politike, a pritom oni aktívne pôsobia v združeních, ktoré vyvíjajú svoju činnosť mimo tradičných politických fór.

Áno, možno konštatovať, že politická angažovanosť sa zmenila. Od aktívneho zapojenia založeného na reprezentovaní, pyramidovej organizácii a obetavosti sa prešlo k angažovanosti spočívajúcej na participácii, sieťach a hedonizme. Stačí sa pozrieť na hnutie „rozhorčených“ (indignados), aby sme pochopili, že mladí si kladú skutočne politické otázky – akú spoločnosť chceme, akú Európu chceme – ale politikárčenie na národnej alebo európskej úrovni ich nezaujima. Európska elita si dlho myslela, že môže pracovať pre blaho ľudu bez jeho zapojenia. Ale to, čo sa robí bez zapojenia ľudu, je vlastne namierené proti nemu, a tiež, v konečnom dôsledku, proti európskym inštitúciám.

Eric Dacheux

Takže sme ešte stále veľmi ďaleko od vytvorenia európskeho verejného priestoru?

Európsky verejný priestor nemožno len tak ustanoviť, nie je to iba záležitosť nových technológií alebo médií. Vyžaduje si to predovšetkým zapojenie občanov. Nebojme sa diskutovať. V čom spočíva dnešná európska utópia?

Treba ľuďom ponúknuť diskusie, ktoré ich naozaj zaujmajú: o hraniciach Európy, o postavení moslimov

„Všetko, čo sa robí bez zapojenia ľudu, je vlastne namierené proti nemu.“

v Európe, o sociálnom aspekte trhovej ekonomiky atď. Treba podporovať polemické diskusie, ako bola tá, ktorá sa uskutočnila v roku 2005 pred referendum o návrhu európskej ústavy. Takto položíme základy európskeho verejného priestoru.

V dôsledku krízy sa teraz ustavične hovorí o Európe. Európa možno nikdy nebola takým častým predmetom diskusií.

Áno, ale najdôležitejšia diskusia, teda diskusia o zmysle Európy sa zatiaľ nekoná. Presadzuje sa ordoliberalizmus na nemecký spôsob, ale nediskutuje sa o tom, či je možný iný model alebo iná Európa. Vedú sa azda diskusie o solidárnom hospodárstve, o keynesovskom chápaní oživenia ekonomiky alebo o transformácii? Nie. Diskutuje sa len o tom, ako sa prispôbiť trhu. Od občanov sa požaduje, aby sa podriadili pravidlám trhu, ktorý viedol štáty k tomu, aby zachraňovali tie isté banky, ktoré im dnes odmietajú požičať, pretože sú tieto štáty príliš zadlžené. Je možné obhajovať tento systém, pretože sa vďaka nemu vytvorilo bohatstvo, ale treba sa odvážiť otvoriť diskusiu o iných možnostiach. Bohužiaľ, elity takúto diskusiu odmietajú. A to sa musí zmeniť. (mb)

UŽ ČOSKORO V EHSV

Sympóziu o výskume v oblasti štiepenia jadra v záujme hospodárstva s nízkymi emisiami CO₂

V posledných mesiacoch sa opäť objavujú úvahy o jadrovej bezpečnosti a dlhodobom prínose jadrovej energie k energetickému mixu EÚ. EHSV a Európska komisia preto organizujú otvorený, vyvážený a prieskumný dialóg a diskusiu pre všetky zainteresované organizácie občianskej spoločnosti. Konferencia sa uskutoční 26. – 27. februára 2013 v Bruseli.

Hlavnou témou diskusie bude prínos výskumných aktivít v oblasti štiepenia jadra k rámcovému programu Horizont 2020 v kontexte energetického plánu EÚ do roku 2050 a energetického mixu EÚ.

Vyzývame tiež všetky zainteresované strany, aby sa zapojili do online fóra na stránke www.eesc.europa.eu a predostreli otázky, o ktorých by sa na konferencii mohlo diskutovať, a aby o tejto diskusnej príležitosti na internete pomohli informovať čo najširšiu verejnosť.

EHSV žiada, aby EÚ bezodkladne zakročila proti energetickej chudobe

Podľa slov predsedu EHSV Staffana Nilssona musí EÚ zintenzívniť svoje úsilie v boji proti energetickej chudobe, ktorá sa týka čoraz väčšieho počtu európskych občanov. Predseda okrem iného vyjadril názor, že nárast cien energie je aj dôsledkom nedokončenej integrácie vnútorného trhu.

Svoju výzvu vyslovil na nedávnej konferencii, ktorú EHSV zorganizoval v spolupráci so sieťou ELISAN (*European Local Inclusion and Social Action Network*).

Pán Nilsson povedal, že žiadna krajina v EÚ sa nevyhla zvyšovaniu cien energie. Napríklad v Lotyšsku sa vo februári 2011 náklady zvýšili o 27 %, zatiaľ čo vo Francúzsku v minulom roku 42 % domácností začalo menej kúriť, aby ušetrili. Očakáva sa, že v Nemecku v tomto roku ceny opäť stúpnu o 10 až 15 %.

Predseda EHSV vyzval, aby sa na úrovni EÚ rázne zakročilo proti energetickej chudobe: EÚ nemôže ignorovať problém, ktorý trápi 125 miliónov Európanov. Pán Nilsson opätovne zdôraznil, že prvým krokom na ceste k uznaniu a zmapovaniu tohto javu je vymedziť jeho celoeurópsku definíciu. Musí to byť pružná,

a nie strnulá, univerzálna definícia. „Definícia pojmu energetickej chudoby by nemala byť stanovená zhora, orgánom by sa mal ponechať priestor, aby mohli ponúknuť na mieru šité riešenia,“ dodal predseda výboru.

EHSV sa okrem iného zasadzoval za to, aby bol zároveň zavedený dôsledný a komplexný rámec sociálnej a energetickej politiky na úrovni EÚ. Jeho súčasťou by malo byť aj hodnotenie a šírenie osvedčených postupov a ďalšie spoločné cieľové opatrenia.

Stéphane Buffetaut, predseda odbornej sekcie pre dopravu, energetiku a informačnú spoločnosť (TEN) v EHSV vyzval, aby sa využili možnosti, ktoré ponúka energetická účinnosť, pretože je to podľa jeho názoru „nákladovo efektívny spôsob ako dosiahnuť

„Žiadna krajina v EÚ sa nevyhla zvyšovaniu cien energie. Napríklad v Lotyšsku sa vo februári 2011 náklady zvýšili o 27 %, zatiaľ čo vo Francúzsku v minulom roku 42 % domácností začalo menej kúriť, aby ušetrili.“

ciele v oblasti sociálnej politiky aj v oblasti energetiky“.

Súčasný predseda siete ELISAN a minister sociálnych služieb v regióne Veneto, Remo Sernagiotto, v tom istom duchu apeloval na EÚ a členské štáty, aby investovali do energetickej účinných technológií a zaviedli opatrenia zamerané na úspory energie. Povedal, že projektové dlhopisy by sa mali využiť na investície do energetiky.

Pán Sernagiotto ďalej upozornil, že znížením nadmernej spotreby energie vo verejných budovách a domácnostiach by sa do roku 2020 mohli dosiahnuť úspory vo výške 30 až 40 %. V pomerne krátkom čase by sa tak mohla posilniť sociálna súdržnosť a zmenšiť energetická chudoba. (mb)

Reakcia na jadrovú hrozbu

Napriek novému programu prísnych bezpečnostných kontrol jadrových elektrární v Európskej únii EHSV nie je presvedčený, že sa robí dosť pre to, aby sa predišlo riziku ďalšej jadrovej katastrofy, ktorá by mohla trvalo poškodiť životy ľudí a vážne poškodiť naše životné prostredie a hospodárstvo.

V marci 2011 spôsobilo prehriatie reaktora v jadrovej elektrárni Fukušima najväčšiu jadrovú katastrofu od čias Černobyľu. V EÚ, kde jadrové elektrárne zabezpečujú 28 % výroby elektrickej energie, sa zatiaľ nič podobné nestalo. Európski lídri však okamžite požiadali o nové, prísnejšie bezpečnostné kontroly v jadrových elektrárňach. Nemecko sa rozhodlo definitívne zatvoriť osem zo svojich reaktorov a prisľúbilo, že ostatné vyradí z prevádzky do roku 2022. V júni 2011 bola vo všetkých 14 krajinách EÚ, ktoré produkujú jadrovú energiu, spustená séria záťažových testov. Cieľom bolo poučiť sa z katastrofy vo Fukušime a posilniť opatrenia, ktoré môžu ochrániť Európu pred haváriami tohto typu. V októbri 2012 Európska komisia dospela k záveru, že bezpečnostné normy v EÚ sú vysoké a nie je potrebné odstavovať žiadne reaktory.

Ludský faktor

Európa by sa mala učiť od Japonska a presadiť prísnejšie monitorovanie a dohľad. „Nesmie sa to však obmedzovať len na technické aspekty, na ktoré sa zameriavajú už záťažové testy,“ hovorí André Mordant, spravodajca stanoviska EHSV v súvislosti so záverečnou správou o záťažových testoch v jadrových elektrárňach. Podľa jeho slov „bezpečnosť závisí aj od ľudí: pracovníkov a verejnosti“.

Záťažové testy spočívali na vlastnom hodnotení v súlade s vnútroštátnymi predpismi jednotlivých krajín, havária vo Fukušime však ukázala,

že sú potrebné celoeurópske normy, ktoré sa budú dôsledne uplatňovať a ktoré zabezpečia, že jadrové elektrárne budú odolné voči extrémnym situáciám, ako sú zemetrasenia alebo teroristické útoky. V súčasnosti neexistuje žiadny spoločný prístup v oblasti jadrovej bezpečnosti a uplatňovania bezpečnostných predpisov v členských štátoch.

Zapojiť verejnosť

Výbor okrem iného zdôrazňuje, že transparentnosť a prístup verejnosti k informáciám sú pre jadrovú bezpečnosť nevyhnutné. Žiada, aby sa Aarhuský dohovor, ktorý zaručuje konzultácie a prístup k spravodlivosti v environmentálnych otázkach, uplatňoval aj na jadrovú bezpečnosť.

Takisto treba zosúladiť pravidlá radiačnej ochrany a havarijnej pripravenosti mimo miesta elektrárne. Miestni obyvatelia by mali byť zapojení do plánovania bezpečnostných programov, pričom by sa mali využiť ich praktické poznatky a skúsenosti. EHSV navyše vyslovuje určité obavy v súvislosti s dohľadom nad dodávateľmi a subdodávateľmi, ktorí v niektorých jadrových elektrárňach zabezpečujú až 80 % personálu.

Záťažové testy, ktoré sa uskutočnili, mali nebyťvalý rozsah a veľké množstvo informácií je dostupných verejnosti. Aké sú však sankcie v prípade, že krajiny neposlúchnu odporúčania Komisie?

PLENÁRNE ZASADNUTIE V SKRATKE

Vypracovanie makroregionálnej stratégie pre Stredozemie

Na základe svojich skúseností s tvorbou makroregionálnej politiky a vzhľadom na osobitné charakteristiky ostrovov prijal EHSV na žiadosť cyperského predsedníctva stanovisko o makroregionálnej stratégii v oblasti Stredozemia.

EHSV navrhuje viesť dve subregionálne politiky, t. j. politiku pre východné a politiku pre západné Stredozemie, ktoré by sa doplnili a koordinovali navzájom, ako aj vo vzťahu k stratégii pre jadransko-iónsky makroregión. EHSV zastáva názor, že táto subregionálna spolupráca sa musí čo najskôr posilniť s cieľom podporiť prepojenia v oblasti obchodu, cestovného ruchu a priemyslu tým, že sa budú spoločne problémy riešiť pomocou spoločných stratégií. Makroregionálna stratégia by koordinovala všetky politiky, ciele a opatrenia EÚ a členských štátov, ich regiónov, miestnych hospodárskych a sociálnych rád a všetkých zainteresovaných strán v oblasti Stredozemného mora, predovšetkým malých a izolovaných členských štátov v tomto regióne. (ail)

Ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií

Finančná kríza ukázala, že vnútroštátne orgány nemajú k dispozícii komplexné nástroje potrebné na to, aby mohli riešiť úpadok bánk, ktoré operujú na súčasných medzinárodných trhoch. V rokoch 2008 až 2011 „naliali“ vlády do bankového sektora 4,5 bilióna EUR (37 % HDP EÚ) z verejných finančných zdrojov.

Lena Rusenova, spravodajkyňa EHSV pre stanovisko na tému „Ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií“, vysvetľuje, že „konečným cieľom je vytvoriť strategický rámec na organizované riadenie úpadkov bánk a zabrániť šíreniu škodlivého vplyvu na ostatné inštitúcie“.

Príslušné orgány budú mať v budúcnosti prostriedky na to, aby rázne zasiahli ešte pred vznikom problémov, ako aj v ranom štádiu procesu. Navrhované nástroje sú rozdelené podľa toho, či sú určené na „prevenciu“, „včasnú intervenciu“ alebo „riešenie krízových situácií“.

EHSV však zdôrazňuje, že niektoré nástroje (nástroj odpísania dlhu) a opatrenia neboli ešte otestované v systémových krízach a mali by byť lepšie objasnené v záujme minimalizácie neistoty medzi investormi. (ail)

EHSV sa zasadzuje za prehodnotenie zelených dotácií

EHSV vo svojom stanovisku, ktoré bolo prijaté na decembrovej schôdzi, konštatuje, že vnútroštátne dotácie, ktoré mali podporiť uvedenie obnoviteľných zdrojov energie na trh, mali za následok vysoké náklady a čiastočne nesprávne cenové signály.

V záujme podpory investícií do obnoviteľných zdrojov energie a dosiahnutia cieľov EÚ v oblasti klímy do roku 2050 by sa podľa EHSV tieto dotácie mali nahradit opatreniami prijatými v rámci celej EÚ, ktoré budú zamerané na príslušné technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a ktoré by mal dopĺňať cieľ EÚ znížiť objem emisií oxidu uhličitého roku 2020.

„Dotácie v rámci celej EÚ, o ktoré žiadame, by mali byť časovo obmedzené, kým sa technológie v oblasti obnoviteľných zdrojov energie nestanú konkurencieschopnými,“ uviedla spravodajkyňa stanoviska Ulla Sirkeinen (skupina „Zamestnávateľia“, Fínsko).

V záujme toho, aby bolo zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie po dosiahnutí cieľa v roku 2020 čo najhospodárnejšie, EHSV navrhuje pružný systém spoločných režimov podpory v rámci celej EÚ, ktoré budú „prispôbené vyspelosti každej obnoviteľnej technológie a rozdielnym podmienkam“.

V súvisiacom stanovisku, ktorého spravodajcom je Pierre-Jean Coulon, sa EHSV zasadzuje za rýchle pripojenie energetických ostrovov EÚ, vzhľadom na to, že ide o základný krok smerujúci k zvýšenej bezpečnosti dodávok, a tým aj k väčšiemu rastu a väčšej solidarite, a zároveň aj k zníženiu cenových rozdielov v EÚ. (mb)

Viac informácií získate na: http://www.eesc.europa.eu/documents/opinions/avis_en.asp?type=en

Jane Morrice: fascinuje ju všetko, čo zaváňa cudzinou

V novej sérii rozhovorov sa Tomasz Jasiński, poľský člen skupiny „Pracovníci“ v EHSV a zástupca členov v redakčnej rade EHSV info, rozpráva so svojimi kolegami – členmi EHSV, aby zistil, čo ich motivuje. Tentoraz sa pohovoroval s Jane Morrice, britskou členkou skupiny „Iné záujmy“ v EHSV, ktorá je zástupkyňou hlavného komisára pre rovnosť v Severnom Írsku, konzultantkou v oblasti komunikácie a bývalou korešpondentkou BBC. Prinášame vám niekoľko úryvkov z tohto rozhovoru:

Tomasz Jasiński: Doteraz ste vždy pracovali v médiách alebo spolupracovali s nimi. Prečo ste svoju profesionálnu dráhu zamerali týmto smerom?

Vždy som chcela byť novinárkou. Ako dieťa som vyrastala v pokojnom Severnom Írsku, zbožňovala som príbehy a mojím najobľúbenejším predmetom v škole bola angličtina. Táto záľuba prerástla do lásky k hovorému slovu, rečníctvu a debate. Mojm najväčším školským úspechom bolo, keď som dva roky po sebe zvíťazila v súťaži mladých rečníkov! Dnes ako dobrovoľníčka zasadam v porotách školských debatných súťaží a robí mi radosť povzbudzovať mladých ľudí, aby využívali silu slova, ktorou disponujú.

Po mojom príchode do Bruselu v roku 1980, keď som pracovala ako stážistka v Komisii, som svoje prvé pracovné miesto ako novinárka získala v redakcii European report (Europolitique), kde som sa zameriavala na vzťahy EÚ s tretím svetom. Bola to výborná škola pre mladých novinárov a mnohí z mojich rovesníkov sú teraz uznávanými novinármi, reportérmi a hovorcami, ktorí pôsobia v Bruseli i mimo neho.

Aj ja som túžila stať sa reportérkou, a preto som sa v roku 1986 prihlásila na pracovné miesto v BBC v Belfaste, kde ma prijali. V Severnom Írsku stále zúrili nepokoje, a tak som ako rozhlasová reportérka strávila mnoho času pri „hasení ohňov“. V tých rokoch som prinášala reportáže o strašných bombových útokoch a prestrelkách. Všetko sa ma to veľmi osobne dotýkalo, pretože z Belfastu pochádzam

a moja rodina tam žila. Nebolo preto prekvapením, že som zanechala novinárčinu a vstúpila do politiky, aby som sa pridala k tým, ktorí sa snažili nastoliť mier v našej krajine.

EÚ získala Nobelovu cenu mieru za svoje úsilie nastoliť mier a zmierenie na tomto kontinente. EÚ zohrávala úlohu aj v mierovom procese v Severnom Írsku, kde ste dlho pôsobili. Čo toto ocenenie pre Vás znamená?

Pre mňa osobne znamená veľmi veľa. Som presvedčená, že EÚ si toto uznanie zaslúži nielen za utužovanie mieru po druhej svetovej vojne, ale aj za to, že sa neúnavne zasaduje za mier vo vojnových oblastiach na celom svete. Najlepším príkladom by mohla byť práca, ktorú EÚ vykonáva v Severnom Írsku v rámci programu PEACE (téma môjho stanoviska z vlastnej iniciatívy z roku 2008). O prínose tejto jedinečnej iniciatívy EÚ sa však veľa nevie.

Ako vedúca kancelárie Európskej komisie v Severnom Írsku som sa zapojila do úvodnej fázy programu EÚ PEACE. V mierovom procese som sa ešte viac angažovala po svojom zvolení do nového Zhromaždenia Severného Írska. Táto problematika mi teda veľmi priľahla k srdcu. Hoci

sa v Severnom Írsku podarilo urobiť veľký pokrok na ceste k mieru, nedávne udalosti na uliciach nám pripomenuli, aký krehký je mierový proces a aký význam má nepretržitá solidarita a podpora, ktorú EÚ preukazuje sprostredkovateľom mieru. Tých čaká totiž ešte veľa práce.

Súčasťou Vašej práce je časté cestovanie po celom svete. Darí sa Vám nájsť si čas pre seba a svoju rodinu?

Väčšinu svojho profesionálneho života som strávila cestovaním a prácou v „zahraníčí“, s výnimkou rokov, keď bol môj syn malý. Stalo sa to neoddeliteľnou súčasťou môjho života. Keď som bola mladá, všetko, čo „zaváňalo cudzinou“ ma fascinovalo. Veľmi rada sa stretávam s ľuďmi z rôznych krajín a zoznámujem s ich kultúrou. Som naozaj presvedčená, že cestovanie rozširuje obzory, a preto povzbudzujem ľudí, aby využili príležitosti ako program ERASMUS a dozvedeli sa viac o svete okolo seba. Mám to šťastie, že aj moja rodina to tak cíti a moja záľuba vo fotografovaní sa dá pestovať kdekoľvek. Tiež sa veľmi rada rozprávam s ľuďmi a milujem jazyk, a hoci sa dohodorím po francúzsky, skutočne ľutujem, že som si nenašla viac času naučiť sa iné jazyky. Avšak nikdy nie je neskoro!

Európsky rok aktívneho starnutia – úspešný príbeh s pokračovaním?

Cieľom Európskeho roku aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami bolo zvýšiť informovanosť o tom, aký prínos majú starší ľudia pre spoločnosť, a tiež mobilizovať zainteresované strany, aby podporovali aktívne starnutie a vzájomné porozumenie medzi rozličnými vekovými skupinami. Uskutočnili sa mnohé podujatia, komunikačné kampane a iné aktivity. Európa rozhodne venuje pozornosť svojim starším občanom a uvedomuje si, že majú právo na dôstojné životné podmienky a že je potrebné, aby zostali aktívni. Ale stačí to?

EHSV usporiadal 3. decembra záverečnú konferenciu Európskeho roku aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami 2012. „Záver bol jasný – vďaka európskemu roku sa táto otázka dostala do popredia, no nemalo by sa to skončiť 31. decembrom,“ uviedla pani Renate Heinisch (Nemecko, skupina „Iné záujmy“), ktorá spolupredsedá koordinačnej skupine EHSV pre európsky rok spolu s pánom Xavierom Verbovenom (Belgicko, skupina „Pracovníci“). Súčasná hospodárska kríza vedie k tomu, že aktivizácia staršieho obyvateľstva a zapojenie staršej generácie sú čoraz dôležitejšie a viac ako kedykoľvek predtým musíme venovať osobitnú pozornosť potrebám našich starších občanov.

Solidarita na trhu práce

Keď sa starší ľudia rozhodnú pokračovať v práci aj po dosiahnutí dôchodkového veku, pre ich pracovisko je to vzhľadom na množstvo skúseností a zručností, ktoré majú, veľký prínos. Hoci podiel Európanov, ktorí by chceli pracovať aj po

dosiahnutí dôchodkového veku, stúpa s vekom respondentov (v kategórii nad 55 rokov to bolo 41 % respondentov), väčšina starších Európanov uprednostňuje myšlienku skombinovať čiastočný dôchodok s prácou na čiastočný úväzok pred plným dôchodkom.

„Keď sa starší ľudia rozhodnú pokračovať v práci aj po dosiahnutí dôchodkového veku, pre ich pracovisko je to vzhľadom na množstvo skúseností a zručností, ktoré majú, veľký prínos.“

Žiadne opatrenia na zvýšenie súčasného dôchodkového veku však nesmú prekážať vstupu mladých ľudí na trh práce. Vzhľadom na vysokú mieru nezamestnanosti mladých ľudí ide o citlivú otázku. Pružné riešenia odchodu do dôchodku v prípade starších pracovníkov spojené s pracovnými miestami na čiastočný úväzok v kombinácii s odbornou prípravou pre mladých ľudí by mohli pomôcť dosiahnuť rôznorodé vekové zloženie a umožniť starším pracovníkom podeliť sa o svoje skúsenosti a zručnosti s mladšími kolegami, ktorí ich pre zmenu môžu zasať do nových technológií. Toto je skutočná solidarita medzi generáciami.

„Intenzívnejší kontakt medzi generáciami na pracovisku pomôže lepšie zviditeľniť prínos seniorov a môže byť účinnou zbraňou proti vekovej diskriminácii,“ vyhlásil pán Verboven. (ail)

EHSV info v 22 jazykoch: http://www.eesc.europa.eu/activities/press/eescinfo/index_en.asp

EHSV info

Šéfredaktorka:

Karin Füssl
Tomasz Jasiński – zástupca členov EHSV v redakčnej rade (skupina „Pracovníci“, Poľsko)

Do tohto čísla prispeli:

Alejandro Izquierdo Lopez (ail)
Antonio Santamaria Pargada (asp)
Coralia Catana (cc)
Maciej Bury (mb)

Koordinácia:

Nadja Kačičnik (nk)

Adresa:

Jacques Delors Building, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, B-1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. (+32 2) 546.93.96 or 546.95.86
Fax (+32 2) 546.97.64
Email: eescinfo@eesc.europa.eu
Internet: <http://www.eesc.europa.eu/>

EHSV info vychádza deväťkrát do roka pri príležitosti plenárneho zasadnutia výboru.

Tlačnú podobu EHSV info v anglickej, francúzskej a nemeckej jazykovej verzii dostanete na požiadanie na tlačovom oddelení Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru.

Okrem toho je vo formáte pdf dostupné v dvadsiatich dvoch jazykoch na internetovej stránke:

<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.eesc-info>

EHSV info nie je oficiálny vestník prác výboru, tieto sú oficiálne uverejňované v Úradnom vestníku Európskej únie a iných publikáciách výboru.

Reprodukcia s uvedením zdroja povolená (prosíme zaslať jeden výtlačok redakcii).

Náklad: 12 310 výtlačkov.

Ďalšie číslo vyjde vo februári 2013.

VYTLAČENÉ NA RECYKLOVANOM PAPIERI

Január 2013 / 01

Úrad pre publikácie